

Edina Pajt,
maturantica Koledža Ujedinjenog svijeta iz Mostara
Prva nagrada na konkursu Fonda "Bošnjaci" Sarajevo

Bježala sam. Selo je iza mene ostalo, u plamenim jezicima što su do neba sezali i gutali ono što je godinama nicalo kao plod teškog rada.
Nisam stigla brojati korake, niti sam vidjela kuda to idem. Čuo se samo vrisak - izlomljen i izudaran visio je u zraku i parao mi uši.
Znala sam samo da su došli.

Prozor je bio jedini spas. Majka me gurnula govoreći mi da bježim, da se ne okrećem, da ne smijem pasti, jer ako padnem, opoganit će me zvijeri. Kakve zvijeri, Bože svemogući? I hodam ubrzano, a neki me trnci probadaju. Na leđima osjećam kako klize tuđi uzvijerani dahovi, svakog časa očekujem da me zvjerinja kandža pokosi i isprlja. Bože moj, šta nas je ovo zadesilo? Jesmo li ljudi? Ko su zvijeri, a ko ljudi? Od mraka što se raspršio ne vidim ništa pred sobom, a ne vidim ništa ni u sebi. Svoje misli ne mogu pratiti. Perda je između mene i svijeta. U glavi mi bubnja samo jedna misao da će me zvijeri opoganiti.

Neopaženo sam milila između sjenika i čula vapaje što su parali svod ovog krvavog neba. Čednosti je nestajalo, krali su je, čista tijela su grizli kao štakori kad grizu užad. Svo prokletstvo Zemlje noćas se ujedinilo na ovom jednom mjestu, ovdje, kod nas. Zvijeri su došle da nam trag zatru, da nas obeščaste, da iskrvarimo od njihovih ruku i da nam rođenja kazne budu.

Strah me ovog zla što se razbukvalo među nama, toliko me strah da ne mislim ni na spas ni na bijeg, da ne mislim sta će biti poslije ako se ne vratim, ako nikada više majku ne vidim. Samo taj jedan jedini strah u meni čuči i rasipa se polahko po svim mojim čulima i sve se u njega pretvara. I ja postajem zvijer na oprezu. Čujem šumove i vidim obrise tamo gdje ih nema, zaboravljam za molitvu spasa i stojim zbunjena. Noge me nose same, ne znam kako više ne utrunu i kako se ne stropoštam od bola na tlo sto miriše na buđ i trulež...

Pucanj.

Žitka tekućina, vrela kao ključala voda razli se po mojoj mišici. Odjeća mi se lijepi za tijelo, sve je više onoga sto ističe iz mene. Sve je više krvi, a sve manje mene, manje moje duše i manje čovjeka u meni. Ne odustajem. Nastavljam koračati. Je li mene ciljao, je li me vidio kako se iskradam, kako bježim od njegove okrutnosi, od njegovih ugriza i prljave paganske želje da mi dušu ubije? Zvijer je iza mene, ako osjeti miris moj i moje krvi, doći će, ščepati me, upropastiti mladost, upropastiti život a ono što budem živjela ubuduće bit će samo sjećanje na grijeh koji nije moja krivica, nego plod tuđe zlobe i izobličnosti.

Nema više straha od zla, samo žaljenje zbog svih srca koja su bolesna i koja ga čine. Nema više misli, sad je sve praznina u kojoj počiva bol. Neću moći još dugo koračati, kad svane, otkrit će mi tragove. Moram se spasiti, moram sebi pomoći, moram tražiti od Boga da mi pomogne, moram se nadati, moram vjerovati ako želim živjeti. Ne smijem se vraćati ako želim ostati ono što jesam, moram otići odavde, iz ovoga što je dosad bilo moj život...

***

Mahrama vezena lebdi u mojim snovima... Latice ruža mi donosi vjetar. I miris beznađa zajedno s njima. Čujem da od sela ništa nije ostalo. Spalili su sve do temelja a onda odjahali na krilima zla,

nošeni njime kao čarolijom, odjahali u nove pohode i nova razaranja jer su im duše toliko gladne patnje, a umovi oskrnavljeni ludošću. Budim se, a ne želim se probuditi. Ovo je najgore jutro u mom životu.

Krajičkom oka piljim u blatnjav sokak i ostatke snijega isprljanog sinoćnjim bunilom. Kazu mi da nije strašno. Tek tad se osvrnuh oko sebe, vidjeh sobu, bijelu kao behar u proljeće, osjetih tvrdoću madraca pod sobom i hladnoću željeznih šipki na koje su me naslonili kao lutku ustakljenog praznog pogleda i nogu krvavih i raščerečenih.

Ovo nije moj svijet.

Ne znam koje je ovo jutro, ne znam ni koliko je prošlo od one noći patnje i uništenja svega u meni i na meni. Svijet se okretao strahovitom brzinom, a na svakoj polulopti velikim slovima je pisalo MRŽNJA. I onda mi je sinulo, izronilo je iz mene ono za šta ni sama nisam znala da postoji, zapljusnula me spasonosna misao i spoznaja da sam živa i da je to dobro.

Mi, svi zajedno, koje su napali krvnici, mi, kojima su namijenili nestanak, mi, koje su namjeravali izluditi svojom silom i surovošću, mi, koji smo život i svijet za sebe, mi nismo za ležanje i očajavanje na tvrdim krevetima. Mi moramo vratiti dobrim. Ja moram da oprostim jer oni ne znaju. Ja moram da oprostim i kod Boga molim, moliti Ga trebam da im izbriše neznanje i želju da nas unesreće samo zato što smo mi drukčiji. Ja nisam takva. Ja sam jedna od nas. Ja ne znam mrziti.

Od onog trenutka kad sam mogla da razumijem stvari, majka bi me posadila ispred sebe i uz žubor našeg šadrvana govorila bi mi kako je ljubav najveći dar.

" Ne daj nikom da ti ubije taj smijeh. To je najjače oružje protiv zlobe. Moraš da voliš nadu i da moliš Boga da te ona nikad ne napusti..." Govorila mi je tako kao da je znala šta će se desiti, kao da je predosjećala u mirisu narcisa da se sprema jedno zlo veće nego što razum može da pojmi.

Nešto se u meni slomilo. Sinoć, ili prije godinu, sam mogla mrziti, jer me bilo strah onoga što se desilo, bilo me strah njih jer su ljudi, bilo me strah mene, jer su činili da i ja ludim, bilo me strah mraka i magle, bilo me strah smutnje što su je sijali svakim novim korakom a ona je potom nicala nicala kao smilje i punila vazduh koji sam disala.

Danas, ja ustajem, jer imam se čemu nadati, imam koga moliti da mi se vrate dani kod šadrvana i miris behara poštropljenog kišom. Danas, ja znam da svijet moj moram izgraditi.

Bol od užasa ostaje u mojoj duši, ožljak od zalutalog metka i zlih misli cvate mi na mišici da me zauvijek obilježi kao onu koja je trebala umrijeti. Ja ne opraštam, niti zaboravljam njih što su mi uzeli sve ono sto mi je život bio, ali zlatna ptica para nebo, osvjetljava Zemlju svojim krilima i znam da nisam slučajno preživjela. Moja zadaća je da ispričam priču o putu drugačijem od onoga pogrešnog. Ja sam izabrala teži put, sa mnogo više trnja, ali evo me, živa sam, dišem, govorim i sjećam se, začuđena i sretna, i nadam se pravdi i jednom novom jutru kad će umjesto sunca osvanuti nada za sve one napaćene duše kojima je sve ukradeno, koje nikoga na svijetu nemaju.